

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

ГЛАВА II ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

1. Предмет на поръчката

Предмет на възлагане на настоящата поръчка е **„Изпълнение на СМР на обекти „туристическа инфраструктура”**.

Обществената поръчка включва две обособени позиции:

1. „Възстановяване, консервация, опазване, реставрация на паметници на културата, природни, културни и исторически забележителности”;
2. „Строителство, реконструкция и рехабилитация на техническа инфраструктура до и в райони на туристически атракции, изпълнение на туристическа маркировка”.

2. Кратка информация за поръчката

2.1.2. Основна и специфични цели на проекта:

2.1.2.1 Основна цел на проектното предложение

Основна цел на проекта е развитие на интегриран туристически продукт в община Монтана на базата на основна културно-историческа атракция – Антична крепост – Монтана, наричана още крепостта „Калето”, който да допринесе за диверсификацията и териториалното разпространение на туризма към вътрешността на страната и по-равномерно разпределение на ползите от туризма в посока на не добре развития като туристическа дестинация Северозападен район.

Основната цел на проекта съответства на основната цел на Приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма” и Операция 3.1 „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура” на ОПРР, тъй като е насочена към създаването на комплексен туристически продукт с основна атракция Антична крепост - Монтана, диверсификация на икономическия профил на общината и повишаване на дела на туризма в местната икономика, от една страна и от друга, създаване на конкурентна алтернатива на силно концентрирания морски туризъм в Източна България и на ски и балнеоложкия туризъм в Югозападна и Южна България, чрез повишаване на интереса към богатото културно-историческо наследство в Северозападна България и в частност в гр. Монтана.

2.1.2.2. Специфични цели на проектното предложение

- **Специфична цел 1:** Обогаляване на туристическото предлагане на територията на община Монтана, чрез разнообразяване на съществуващия еко-туристически продукт и насърчаване развитието на специализиран продукт – културно-исторически туризъм;
- **Специфична цел 2:** Социализация на основната културно-историческа атракция – Антична крепост - Монтана и прилежащите ѝ туристически обекти,

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

чрез изграждане на необходимата дребномащабна инфраструктура, позволяваща целогодишно предлагане на туристическия продукт;

- **Специфична цел 3:** Запазване на културно-историческото наследство на територията на община Монтана, чрез реставрация, консервация и експониране на крепостната стена, базиликата, жилищните и военни помещения на крепостта;
- **Специфична цел 4:** Диверсификация на икономическия профил на общината с увеличаване на дела на туризма в БВП на общината и увеличаване на заетостта в сферата на туристическите услуги.

2.2. Кратка информация за поръчката

Строителството, предмет на възлагане в настоящата поръчка, е част от дейностите, предвидени за изпълнение по проект „Интегрирано развитие на културно – историческия туризъм в Община Монтана“, по Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ: BG161PO001/3.1-01/2009 „Подкрепа за развитието на туристически атракции“, приоритетна ос 3 „Устойчиво развитие на туризма“, операция 3.1. „Подобряване на туристическите атракции и свързаната с тях инфраструктура“, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

Обект на настоящата обществена поръчка е „строителство“, включително изпълнение или проектиране и изпълнение с каквито и да е средства на една или няколко строителни и монтажни работи по приложение № 1, свързани с изграждането, реконструирането, преустройството, поддържането, възстановяването или рехабилитацията на сгради или строителни съоръжения по смисъла на чл. 3, ал. 1, т. 3, буква „б“ от ЗОП.

Предмет на възлагане на настоящата поръчка е **„Изпълнение на СМР на обекти „туристическа инфраструктура“.**

Обществената поръчка включва две обособени позиции:

1. „Възстановяване, консервация, опазване, реставрация на паметници на културата, природни, културни и исторически забележителности“;
2. „Строителство, реконструкция и рехабилитация на техническа инфраструктура до и в райони на туристически атракции, изпълнение на туристическа маркировка“.

Античната крепост Монтана се намира на височината, непосредствено южно от съвременният град Монтана. Тя е на 200 м над морското ниво и на около 40 над градът. Крепостта заема пространство с дължина 205 м и ширина 80 м.

Прасторическите културни пластове са били почти напълно унищожени от дълбоките и широки изкопи за основите на сградите и крепостта от римската епоха. При археологическите разкопки на античната крепост са установени няколко етапа на строителство през римската епоха.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

От първия са основите на две сгради и част от крепостен зид.

От втория етап на строителството са разкрити най-значителните останки. Това са голяма част от крепостните зидове, портата и кулите.

Портата на крепостта е открита в най-югоизточната част на крепостното пространство. Първоначалната ширина на портата е била 3,50 м с 2,30 м дебели зидове оформящи страниците.

За отбелязване е, че портата е защитена само от една кула, чиято лицева част е силно издадена пред линията на портата във формата на U-образните кули. Така кулата е получила капковидна форма. Археологическите данни потвърждават няколко антични извори, че е изградена порта и то с една кула.

В южна посока от портата и едновременно с нея е изградено стълбище, по което се е минавало към кулата.

Източният крепостен зид, в южния край на който е портата, е запазен от 1 до 2,30 м височина. На 10 м северно от портата дебелината му е 2,30 м, а в продължението 1,50 м. От северния крепостен зид, който има по незначителна дебелина от 1,50 м и сключва почти прав ъгъл с източния, е запазена по-незначителна част и то предимно в основи.

Най-голямата кула е разкрита в западния край на крепостта. Изкопите за нейните основи частично, а в някои участъци изцяло са засегнали културният пласт, в който са двете сгради, съществували преди изграждането на крепостта. В кулата се влиза от изток през вход с ширина 2,30 м, който е в средата на първата стена към вътрешното пространство. Това голямо пространство (11,5 x 18 м), първоначално е било не застроено. При допълнително преустройство е използвано много практично, като в него е изградена втора кула със стълбище и е играела роля на наблюдателница.

Във вътрешното крепостно пространство са разкрити казармени помещения, жилищни сгради и базилика. Всички те са групирани в източната и западната част на крепостта, около портата и голямата кула и са изградени след тях.

В североизточния ъгъл на вътрешното крепостно пространство е разкрита още една кула с размери 6,80 x 11,30 м. За изграждането ѝ са били нужни само южен и западен зид, а за северен и източен са използвани крепостния. След изграждането на тази кула, подхода към крепостния зид е бил осъществяван по масивно зидано стълбище. Между тази кула и помещението северно от портата са били изградени още две големи помещения. Западно от кулата и тези помещения са открити още три други. Най-западно от тях е с неправилен четириъгълен план, три от страните са прави, а северната е извита дъговидно. Извивката на тази стена е наложена от голямата денивелация и особено с това, че е съобразена с изградената преди това ранно християнска базилика.

Тази базилика е била построена върху високата част от източната половинана крепостното пространство. Тя е с дължина 14,10 м и ширина 5,40 м. От западната страна, поради голямата денивелация, склонът е подзидан и е образувано нещо като пронаосно пространство широко 2,40 м и дълго колкото е широка базиликата.

Последните строителни дейности на крепостта са в периода на засилените външни нападения през V-VI в. Пред опасността от варварски нашествия портата на кре-

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

постната стена е наполовина стеснина и е станала 1,75 м широка. Такива преграждания на порти са констатирани на много други крепости в нашата страна. За успешна отбрана освен стесняване на портата е изградена и протейхизма. Източно от крепостта тя е напълно запазена.

Прави впечатление, че към всеки значителен сектор от крепостта – портата, голямата кула, правоъгълната кула и портата на протейхизмата – са придадени и известен брой войници. Именно за тях са били построени жилищни и казармени помещения и то в непосредствена близост до онази част от крепостта, която те са охранявали.

В най-горния културен пласт, над развалините на антични и късно антични сгради са разкрити шест старобългарски жилища и едно светилище, при изграждането на които са използвани стърчащите тогава антични зидове на крепостта и сградите. Открити са и множество находки от това време.

При обобщаването на резултатите от разкопките на крепостта на Монтана, прави впечатление, че тук е имало интензивен живот в продължения на хилядолетия. За това не можем да се ограничим само със заключения за събития от античността, за които все пак имаме най-много данни от всякъкъв характер.

Траките създали своя крепост и селище, върху развалините, на които римляните изградили своя. Настанилата се в Монтана след потушаването на тракийското въстание от 26 г. I Сугабрийска кохорта имала свое укрепление, част от което може би е онзи ранен зид, разкрит в крепостта, или е било в подножието около извора и още не е разкрито.

И така накрая виждаме едно почти шест века строителство, дострояване и преизползване на архитектура от крепостта на антична Монтана.

2.3. Сведения за предмета на поръчката:

2.3.1. Местоположение, кратка историческа справка, статут на ПК

Характерният живописен силует на крепостта, със своя руинирал вид, е вписан трайно в обемно-пространствения образ на Монтана, в паметта на жителите му и на поколения негови гости.

Крепостното съоръжение се намира в южната част на града, в края на централен градски булевард “Трети март”. При пешеходен подход към архитектурния паметник, силуетът му се разкрива посрепенно пред погледа на посетителите.

Въз основа на извършените до сега археологически разкопки е установено, че римската крепост на хълма „Калето“ е строена, преустройвана и населявана от около I-ви век докъм VI век сл. Хр.

Територията на археологическия обект е ограничена от крепостните му стени. Единственият автентичен, исторически достъп до вътрешността на крепостта е откъм югоизток, през двете крепостни стени, градени през различни периоди.

Условно разделяме територията на крепостта на две части – северозападна и югоизточна. Разкритите зидове на северозападната част са реставрирани, консервирани и експонирани през 80-те години на 20-ти век.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

При следващи археологически проучвания в източна посока са разкрити входовете на крепостта в двете крепостни стени и основите с части от стените на сгради, включително и на една църква. Те са в руинен вид.

Крепостта е със статут на паметник на културата от местно значение, но е част от ПК от национално значение, деклариран в ДВ бр. 98/14.12.1971г.

Обектът има научна, историческа, архитектурна, познавателна и културна стойности.

2.3.2. *Стилови характеристики*

Поради липсата на запазени декоративни детайли, на този етап не може да се говори за определен архитектурен стил, който да е характерен. За градежите са използвани местни каменни кариери, от които е набавян строителен материал.

- **Плановото и обемното решения** са обосновани от конфигурацията на терена и са подчинени на функционалните изисквания на обекта. Характерна е триъгълната планова схема на крепостното съоръжение, срещана и при други обекти от епохата, напр. крепостта „Калето” над Ловеч.

- **Начин на изграждане, етапи на строителство**

Зидовете над основите са от необработени и полуобработени, разнородни и с неправилни форми ломени камъни от местна кариера. Те са поставяни на места и без редове, за да се запълнят неправилните междини. Не са открити зидове със запазена мазилка от времето на активния живот на крепостта. Запазените части от градежите са на хоросан.

Целта на настоящия проект не е да онагледява за посетителите последователността на изграждане на различните постройки.

На по-следващ етап това може да се направи чрез табла, поставени на професионално подбрани места по маршрута за посещение на обекта.

Извършена консервационно-реставрационна намеса към март 2010 г., техническо състояние

- Зидове на крепостните стени

Около входовете крепостните стени видимо са били предмет на консервационни и реставрационни намеси, които определено не са доведени до край./ Теренът не е разчистен окончателно – не навсякъде са достигнати автентичните ходови нива: части от фасадите на крепостните стени все още са затрупани със земен насип, обрасъл с трева.

Южната страна на капковидната входна кула се е сринала в основата на хълма поради свлачищните процеси на терена.

До сега не са правени опити за възстановяването ѝ, поради необходимостта от по-задълбочени геоложки и конструктивни проучвания, преди преминаване към адекватни на обстановката проектни решения за изпълнение на място.

- Зидове на сградите във вътрешността на крепостта.

Те не са били предмет на консервационно-реставрационни дейности в миналото: покрити са от земна маса, която ги е защитила от вредните

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

атмосферни влияния след разкриването им.

- Техническото състояние

Крепостните зидове, по част от които са били извършени КРР, са сравнително добре запазени.

Останките от сгради във вътрешността на крепостта не са били предмет на консервационна намеса. При тях процесите на деструкция са доста напреднали, независимо от защитата им със земен насип. Видно от приложените фотоси, голямо количество камъни от тяхната структура са срутени в основата им. Фугите между градежните елементи са дълбоки, но това е т. н. „фалшив оригинал”, носещ следите на деструктивните фактори на времето.

- Конструктивно състояние

Като цяло /освен това, че липсва изцяла част от западния зид на капковидната входна кула/, обектът е в сравнително добро конструктивно състояние. Свлачищен процес е причина за пропадането на зида на капковидната кула.

Зидовете са със съхранена субструкция и не са констатирани деструктивни пукнати при проучването им. Суперструкцията е запазена на различна, неголяма височина, над основите.

Няма конструктивна намеса – не е била необходима при минималната степен на КРР, извършени преди години.

Инфраструктурно обезпечаване.

Територията на крепостта и подходът към нея нямат захранване с необходимите ток, вода и канализация.

Описание на околното пространство и подхода към крепостта

Защитното съоръжение е изградено на възвишение, издигащо се над заобикалящото го равно поле. По време на съграждането на крепостта, равнинният терен не е бил населен, а височината е позволявала пряко наблюдение на движението в долината.

Днес околното пространство е силно урбанизирано – хълмът е в южния край на съвременния град Монтана, фланкиран от две асфалтирани улици: ул. „Извора” и третокласен път Видин – Монтана с изградена инфраструктура. Заобикалящата го градоустройствена рамка от север, юг и изток е оформена от ниско и средноетажно жилищно строителство. В западна посока има едноетажни сгради с техническо /обслужващо/ предназначение.

Запазен до днес е единственият възможен автентичен подход и достъп до портите на крепостта откъм югоизток. Релефът на терена принуждава влизачите в крепостта да минават под южната ѝ стена. В миналото неприятелите са били изложени на обстрел от защитниците ѝ.

Обемно-пространственото оформление и озеленяването на хълма, от крепостните порти до настоящото ниво на площадното пространство, е предмет на друго проектно решение съгласно „ПРЕДПИСАНИЯТА”, но е неразделна част от общото решение за югоизточната част на крепостта „Калето”.

2.4. Технология на изпълнението:

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

2.4.1. Консервационно-реставрационни работи

Предварителни дейности

Преди започване на КРР е необходимо:

- Да се разчисти терена в непосредствена близост до фасадите на външната крепостна стена, както и между двете крепостни стени.
- Да се премахнат земните маси от руините, да се разкрият градежите до оригиналното ходово ниво на улиците около сградите и вътре в тях.
- Да се събере и съхрани в непосредствена близост до обекта, строителния камък намерен „in situ”. Той е много подходящ, след почистване, за направата на реставрацията на оригиналните стени и за изграждане на консервационно-реставрационния надзид.

Философия на предлаганата методика:

Целта на проекта е да се съхрани достигналата до наши дни първична и вторична (по-късни преправки) оригинална субстанция и да се предаде на идните поколения с максимално запазена автентична информация за градежите в различните периоди от съществуването на паметника.

Консервация и реставрация – архитектура и технология

- Консервационни работи-основни изисквания

Проектът предвижда да се извърши консервация на оригинала чрез прилагане на адекватна методология и материали, подбрани въз основа на анализа на резултатите от огледа на запазените автентични участъци от зидовете.

Използват се начини и материали за консервация и реставрация, които не увреждат заварения оригинал и позволяват обратимост на извършваните консервационно-реставрационни намеси.

Структурата на градежите е видима /мазилките са паднали/ и се състои от разнородни камъни, споени с хоросан.

Там, където са запазени фасадите на оригиналните зидове, се извършва подмяна на място на ерозиралите единични бройки оригинални камъни, при съблюдаване не само на вида и размера, но и на структурата му.

В оригиналния зид задължително се влага строителен разтвор с малко пониски коефициенти на механична устойчивост и водоплътност от оригиналните материали. Той се характеризира с по-ниска устойчивост на процесите, предизвикани от замръзването на атмосферната вода, проникнала в повърхностния му слой. При това условие на деструкция е подложена новата структура, т. е. консервационния надзид и фугировка, защото те поемат повече вода и съответно са подложени на по-силна ерозия от оригинала.

На този етап на КРР се изгражда необходимият минимален /защитен/ консервационно-реставрационен надзид, подчертаващ руинния силует на паметника, при спазване на тектоничните принципи на деструкция.

Отчетливо се маркира границата между извършената съвременна реставрационна намеса и разкрития оригинален градеж.

Това се постига чрез полагане на по-дебел пласт /8-10 см./ от разтвора, с който се извършва спояването на камъните над запазения оригинал на зидовете. Широка-

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

та разделителна фуга се оформя само по фасадните плоскости на зидовете, на дълбочина в зида от 20-25 см. Тази широка фуга равни с фасадните плоскости на оригинала и консервационния надзид.

Фасадата на оригиналния зид под нея се оформя на „дълбока фуга“. Най-напред се почистват ерозиралите фугировки и разтвори с шило, кука и метла. Така почиствени, фугите се навлажняват обилно с вода. Запълват се с разтвор в дълбочина, който се набива плътно с помощта на дървени трупчета с различен размер, според ширината на фугата. Дълбочината на фугировката е мин. 3 см от повърхността на фасадата.

2.4.2. Реставрационна намеса-основни изисквания.

- Да се запълват с пластичен разтвор пукнатините по оригиналните стени, при запазване на структурата на конкретната стена.
- Да се „превързват“ стените в ъглите при надграждането им с реставрационен надзид само при условие, че между разкритите оригинални зидове няма строителна фуга показваща различни периоди на строителство. „Превързването“ създава пространствена рамкова конструкция за съответната «сграда», поемаща сеизмичното въздействие и увеличаваща устойчивостта на руините ѝ.
- Реставрационният надзид да е с технологично необходима минимална височина от 20-30 см.
- За зидовете вътре в крепостта най-малката височина на консервирания оригинал и реставрационния надзид върху него общо е 60 - 65 см, над възстановеното оригинално ходово ниво около и вътре в помещенията.
- Реставрационният надзид да се издига на по-голяма височина там, където се срещат под ъгъл две или повече „превързани“ стени - на тези места градежите по принцип са по-устойчиви на разрушаване.

2.4.3. Конструктивно укрепване

Няма данни по време на разкопките да са констатирани пукнатини в основите на зидовете. Спйката между отделните градежни елементи в дълбочина на зида не е нарушена там, където стените и основите под тях са по-добре запазени.

Разкритите части от стените над терена образуват отделни „пространствени решетки“. При правилно извършени КРР тази „обемна конструкция“ е устойчива на земетръс.

Поради съществения наклон на терена (на места над 10%) допускаме, че вероятно ще е необходимо индивидуално конструктивно решение за незначителна част от руиниралите зидове, където е необходимо по-съществено надграждане за онагледяване на плана на руиниралата сграда.

Правилна преценка за необходимостта от конкретно конструктивно укрепване на зидовете може да се направи на място, след разкриването им изпод земния насип и разчистването на прилежащия терен до оригиналното ходово ниво на улиците и на помещенията.

При тези условия, не се изисква предварително предприемането на специални мерки за укрепване срещу земетресения на ниските руинни зидове, видими над терена.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

2.4.4. Експониране и социализация

Разработването и реализирането на «Проект за консервация, реставрация, експониране и социализация на югоизточната част на крепостта „Калето” съхранява археологическият паметник, изявява по-отчетливо плановата му структура и познавателните му стойности.

За трасе на туристическата пътека през територията на югоизточната част на „Калето” използваме вече съществуващото – то е достъпно и за хора с двигателни увреждания.

Освободените от земни маси, нивелирани и маркирани с настилка улични, дворни и интериорни пространства го правят по-достъпен и атрактивен за посетителите.

Обособените панорамни площадки с изглед към околностите обогатяват познавателният маршрут през руините на крепостта.

Съхранявайки зидовете чрез реставрация и консервация в съществуващия им вид, можем да дадем нов живот на крепостното съоръжение, чрез подходящо анимиране на обекта – 3 бр. изображения в 3D формат на осветената фасада на външната крепостна стена, видима от града, според изготвения ел. проект.

Това е възможност археологическият обект „КАЛЕТО” да бъде и туристическа атракция и да стане част от цялостен туристически продукт, решен в съответствие със стратегията на Община Монтана за опазване на културните ценности на територията ѝ.

За основните дейности, свързани със социализацията на обекта, са необходими преди всичко изграждането на подходяща туристическа инфраструктура, разработването на набор от съвременни рекламни материали, като аудио, визуални, цифрови и печатни материали, както и включването на обекта в съществуващи вече рекламни брошури за туристически забележителности в гр. Монтана, а също и в туристически маршрути - част от Европейските културни коридори.

2.5. Описание на дейностите:

Обособена позиция № 1 с предмет: „Възстановяване, консервация, опазване, реставрация на паметници на културата, природни, културни и исторически забележителности”

Предмета на обществената поръчка включва вертикална планировка на терена, с цел осигуряване на устойчивост на откоса с оглед на голямата денивелация в границите на крепостта и извън нея. Почистване на многогодишни треви и храсти, изкопаване и изнасяне на наносната пръст, почистване на фугите на зидовете от растителност и изветрял хоросан, депониране на обрушения строителен материал от зидовете, реставриране на каменна зидария на съществуващите зидове, направа на бетонна корона за консервиране на зидовете, фугиране на зидовете с вароциментов разтвор, посипване на вътрешното пространство между зидовете с трамбован филц.

Обществената поръчка включва също експониране на атракцията чрез изграждане на стъпала, подпорни стени и осигурителни парапети и подобряване на достъпа за хора с увреждане. На небезопасените участъци ще бъдат поставени ограждения.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

Външната крепостна стена на римската крепост Монтана с порта, кула, а също така жилищни и военни помещения се датира към IV-V в. Частична реставрация на съоръжението е правена през 80-те години на XX в. В момента обектът изглежда занемарен, обрасъл с растителност, зидовете на места са обрушени, има насипи от пръст. Няма и пешеходни пътеки за посетителите.

Проблемите свързани с реставрацията, които трябва да се решат са няколко:

1. Почистване и подравняване на обекта, както от растителност, така и от напала пръст и боклуци. Това трябва да е съпроводено с отделяне и сортиране на градежния камък от обрушените зидове, който да се преизползва впоследствие при реставрационните работи.

2. Цялостно отводняване (дрениране) на терена, което би трябвало да се извърши по проект от съответните специалисти.

3. Реконструкция и възстановяване силуета на зидовете по архитектурен проект. Технологически нещата могат да бъдат извършени по няколко начина:

- двулицеви зидове

След почистване зидовете трябва да се разградят „до здраво” и съответно да се надзидат по възможност с оригинален камък. В такива случаи, обикновено се предписва използването на хоросан без цимент или с минимално количество от него, поради редица отрицателни ефекти в процеса на експлоатация впоследствие, свързани с побеляване, осоявяване и респективно ускорена деструкция на новия зид. Това предписание най-често се пренебрегва от изпълнителя, тъй като създава технологични трудности свързани с обема на работа – бавно „стягане” на строителния разтвор и съответно невъзможност за по-бързо завършване на обекта. Когато ширината на зида е по-голяма, каквато е и крепостната стена в Монтана и пространството между лицата се запълва с трошляк и строителен разтвор съществува опасност от издуване на зида под напора на пълнежа, когато количеството на цимента е малко или въобще го няма.

Зиданато по стандартния начин има още един сериозен недостатък, а именно необходимостта от фугиране на новия градеж, което или не се изпълнява или ако се извърши придава на реконструкцията неестествен и често неестетичен („замазан”) вид. Освен това, изпълнената по този начин fuga е нетрайна, тъй като спойката ѝ със строителния разтвор на градежа не е навсякъде еднаква – остават незапълнени участъци и въздух. Това са причините, поради което реконструкцията на двулицевите зидове трябва да се изпълни по античната технология – с кофраж, по подобие на отливане на бетонни стени в съвременното строителство. Оскъпяването от изграждане на кофраж ще се компенсира с използването на неквалифициран труд при зидането и отпадането на необходимостта от фугиране на реставрираният участък от стената. Декофрирането може да стане след като конструкцията е достигнала необходимите якости.

-еднолицеви зидове

Тук нещата са по-сложни, тъй като в момента те играят ролята на подпорни зидове и удържат натиска на насипа натрупан с времето над тях. Повечето са обрушени и изкърпването им не може да осигури необходимата якост за дълготрайно съ-

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

ществуване. Редно е този проблем да се консултира с инженер конструктор, който да даде решение. Така или иначе, обрушените зидове трябва да се разградят и изградят отново. Дали това ще бъде свързано с конструктивно укрепване на насипа зад тях е от компетентност на съответния специалист.

Друг съществен проблем е оформянето на короната на зидовете след надстрояване, тъй като те са най-силно изложени на действието на атмосферата. Строителният разтвор и камъка използвани за това трябва да са най-здрави. За препоръчване е добавянето на хидрофобни съставки към хоросана, а за увеличаване на механичната му якост може да се добавя 3-5%-ен воден разтвор на поливинилацетатна емулсия от типа „MOWILITH” или еквивалент.

Обособена позиция № 2 с предмет: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на техническа инфраструктура до и в райони на туристически атракции, изпълнение на туристическа маркировка”

В рамките на предмета на обществената поръчка ще бъдат поставени информационни табели, представящи подробна карта на крепостта, разясняващи нейната история и такива, указващи отделните обекти от туристически интерес.

С оглед постигането на цялостен интегриран туристически продукт на територията на община Монтана, информационни табели ще бъдат поставени и на Археологическа експозиция „Лапидариум” - антични надписи от римската епоха, Етнографска експозиция „Михайлова къща”, Общоисторическа експозиция – Експозиционна зала, ул. „Граф Игнатиев” 3, църквите - паметници на културата от национално значение - „Св. Николай” с. Долна Вереница и „Св. Николай” с. Горна Вереница, Защитена местност „Стовци” със зелен коридор с останки от римски път – с. Смоляновци (Община Монтана), Лопушански манастир „Св. Йоан Предтеча” (Община Г. Дамяново), чипровски манастир „Св. Йоан Рилски”, останки от католическа катедрала „Санта Мария” гр. Чипровци (Община Чипровци).

Поръчката включва изграждане на пешеходна алея от площад „Г. Александров” до крепостната стена с порта (около 140 м), изграждане на подпорна стена (60 м), места за отдих – пейки (15 бр.), пергули (2 бр.), озеленяване с иглолистни и широколистни видове и храсти и цветни площи, паркинг в района на входната зона (430 м²), изграждане на ел. осветление по трасе с дължина около 700 м с поставяне на подходящи осветителни тела на необходимото разстояние (поставянето на осветителни тела се отнася и за пространството в очертанията на крепостта), изграждане на тоалетна, поставяне на кошчета за отпадъци.

Предвижда се доизграждане на вътрешната алейна мрежа, като продължение на вече изградената в очертанията на крепостта, с достъп до вътрешната базилика и съществуващите основи на помещения.

По същество площад „Г. Александров” се явява като предмостие, подход към естествения вход на крепостта „Калето”. Именно там се предвижда да бъде изграден паркинг с площ 430 кв. м. С цел осигуряване на връзка на паркинга със съществуващата улична мрежа се предвиждат и следните благоустройствени дейности в подхода към антична крепост Монтана:

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

- Реконструкция на кръстовище бул. „Трети март”, бул. „Христо Ботев”, ул. „Извора” и ул. „Шипка” с ОТ 516-518-523-522-725-726-727 по регулационния план на гр. Монтана;

- Архитектурно благоустройствено оформяне на подход към Антична крепост в УПИ X, кв.166, част от кв. 173 и кръстовище на бул. „Христо Ботев”, бул. „Трети март”, ул. „Извора” и ул. „Шипка” с осови точки /ОТ/ 516-518-523-522-725-726-727 по регулационния план на гр. Монтана.

Благоустройствените дейности са изцяло насочени към осигуряване на достъп до културно-историческата атракция.

В района на комплекса ще бъде поставена сглобяема конструкция, в която ще бъде поместен посетителски информационен център и охрана.

3. Изисквания към качеството на влаганите продукти:

3.1. Част Електро

Доставката на металното табло трансформатор да бъде съпроводено с пълната техническа документация, сертификати и протоколи от изпитванията на производителя на изделието.

3.2. Част Озеленяване:

3.2.1. паркоустройване:

Градинският бордюр за отделяне на зелените площи от настилката трябва да отговаря на изискванията на БДС 624-72 или еквивалент.

3.2.2. дендрология:

Съществуващата растителност на обекта е представена от 2 дървесни вида. Проектът предвижда тяхното запазване, както и по нататъшното им съхранение и опазване. В дендрологичния състав са включени нови видове, подходящи за тази среда, които са сухоустойчиви и с плитка коренова система, поради особеностите на терена.

Проектът не предвижда цялостна подмяна на тревната настилка, а само при частта, където са извършвани строителни работи. Предвидената тревна смеска е съставена от видове подходящи за терена - сухоустойчиви и издръжливи на пряко слънчево огряване.

За озеленяването се предвижда вертикално планиране на зелените площи с хумусен слой по целия профил на терена, както следва:

- дебелина 0,3 м за тревните площи;
- дебелина от мин. 0,5 м за храсти и дребноразмерна растителност;
- дебелина от мин. 0,7 м за дървесните видове.

3.3. Част Пътна

Пътните знаци се поставят в обхвата на пътя /улицата/ при спазване изискванията на Наредба № 18 от 23.07.2001 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци (обн., ДВ,бр.70от 2001 г. и изм. и доп. ДВ бр. 18 и бр. 109 от 2004 г.).

Пътните знаци трябва да отговарят на БДС 1517:2004 „Знаци пътни. Форма, размери, символи, цветове и шрифтове” или еквивалент.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

В зависимост от класа на улицата, в чийто обхват се поставят, пътните знаци, предвидени за монтиране с този проект са съответно:

- II типоразмер - за булевардите „Трети март“ и „Хр. Ботев“;
- I типоразмер за всички останали улици;

Светотехническите показатели на пътните знаци не може да са по-ниски от изискваните с БДС 16102 "Светофари, пътни знаци и маркировка. Светотехнически изисквания" или еквивалент.

Пътните знаци се поставят отдясно на платното за движение, с лицевата си страна срещу посоката на движение, така че да не се закриват от други пътни знаци, препятствия, съоръжения или принадлежности в обхвата на пътя.

Пътните знаци да се поставят върху метални тръбни стойки, трайно закрепени върху околния терен. Закрепването на пътните знаци и на другите средства за сигнализиране на пътищата трябва да осигурява тяхната стабилност и независимо от атмосферните условия да не позволява падането, завъртането или изместването им.

Разстоянието от границата на платното за движение до най-близката точка на пътния знак е от 0,5 до 2,0 м, но не по-малко от 0,3 м.

Разстоянието от настилката на тротоара до най-ниско разположената точка на пътния знак или допълнителната табела, поставени отстрани на платното за движение, е не по-малко от 2,25 м.

Пътната маркировка се изпълнява с бяла маркировъчна боя /с фосфоресциращи перли/ върху настилката на улицата, при спазване изискванията на Наредба № 2 от 17.01.2001 г. за сигнализацията на пътищата с пътна маркировка (обн. ДВ, БР. 72 от 2001 г. и Наредбата за организацията на движението на територията на гр. Монтана (приета с решение 626 от 14.06.2007г.) в съответствие с графичните материали, приложени към проекта.

Маркировъчната боя да има коефициент на сцепление близък до коефициента на сцепление на асфалтовата настилка. Светотехническите показатели на положената маркировка не трябва да са по-ниски от изискуемите с БДС 16102 „Светофари, пътни знаци и маркировка. Светотехнически изисквания" или еквивалент.

Предвижда се площите, определени за паркиране да бъдат оградени с ажурни огради от платната за движение, които да осигуряват видимост на водачите на пътни превозни средства в обсега на кръстовищата. Видът и формата на тези ограждения са по усмотрение на възложителя.

3.4. Част Транспорт

Конструкциите на настилките са проектирани при следните предпоставки :

- еластичния модул на подосновния пласт $E = 30 \text{ MPa}$
- еластичния модул на долния основен пласт $E = 250 \text{ MPa}$
- стриктно спазване на технологията на изпълнение на пътните настилки ПИПСМР - раздел 22 "Пътища и улици".

Предвидената нова настилка в участъците, където не се засяга старата настилка е:

- изравнителен пласт от асфалтобетон, с плаваща дебелина;
- плътен асфалтобетон - 4 см с $E = 1200 \text{ MPa}$.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

Новите настилки в участъка, където преминаваме по несъществуваща пътна настилка е оразмерена за тежко движение:

- 4 см плътен асфалтобетон - E=1200 МПа;
- 4 см неплътен асфалтобетон - E=1000 МПа;
- 10 см битумизиран трошен камък - E=800 МПа;
- 25см трошен камък - E=250 МПа;
- земна основа - E=30 МПа.

След приемане на подосновния пласт, се прави битумна пропитка /мазут 0,8-1 л/кв.м / и се полага битумизирания трошен камък. Между асфалтовите пластове се прави битумна поливка 0,5 л/кв.м. Температурата на доставената асфалтобетонена смес трябва да бъде от 130° до 150°. Валирането става с най - малко 2 валяка - лек 4 - 6 т и тежък 8 -10 т.

Троотоарите са ограничени от пътно платно със средни бетонови бордюри 18/35/50 (100), повдигнати на 15 см над регулата. Предвидено е понижаване на бордюрите в зоните на преминаване на автомобилите към паркингите и на пешеходните потоци и евентуално улесняване придвижването през кръстовището на хора с увреждания.

Всички влагани материали трябва да притежават сертификат за качество, декларация за произход и декларация за съответствие, които се представят на Възложителя или Консултанта.

Участникът следва да представи реалистичен и изпълним от гледна точка на технологичните процеси в строителството **ПОДРОБЕН ЛИНЕЕН ГРАФИК** за изпълнение на СМР (по обекти, подобекти и пера, съгласно количествената сметка и по месеци и десетдневки), придружен с диаграма на работната ръка и диаграма на необходимата механизация, който да отразява взаимовръзките в строителството и да обосновава и доказва предложения в ОФЕРТАТА срок за изпълнение на поръчката.

Участниците трябва да предвидят в линейния график времето за доставка на материали, необходими за строителството, което да е съобразено с възможностите и капацитета на производителите/доставчиците да осигурят регулярност на доставка на голям обем от необходимите материали.

- Да се посочат сроковете и последователността на изпълнение на отделните видове СМР за обекта;
- Начален срок за изпълнение предмета на Договора е дата на протокола за предаване /откриване на строителната площадка.
- Крайният срок за изпълнение предмета на Договора е датата на подписване на Акт обр. 16.
- При попълване и остойностяване на “Количествената сметка” по отделните части на Инвестиционния проект от Документацията, всеки участник е длъжен да направи оглед на обекта, да се запознае подробно с “Технически условия и изисквания” от Документацията и да вземе всичко това предвид при определяне на единичните цени по всички позиции.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

Всяка доставка на материали на строителната площадка или в складовете на изпълнителя трябва да бъде придружено със сертификат за качество в съответствие с определените технически стандарти, спецификации или одобрени мостри и каталози и трябва да бъде внимателно съхранявани до влагането им в работите.

Всички произведени продукти или оборудване, които ще бъдат вложени в работите да бъдат доставени с всички необходими аксесоари, фиксатори и детайли, придружени с наръчници за експлоатация и поддръжка, където могат да се приложат такива.

При липса на сертификат да се прилагат лабораторни документи и заключения, които доказват тяхната годност за употреба.

Всяка доставка на материали на строителната площадка или в складовете на изпълнителя трябва да бъде придружено със сертификат за качество в съответствие с определените технически стандарти, спецификации или одобрени мостри и каталози и трябва да бъдат внимателно съхранявани до влагането им в работите.

Всички произведени продукти или оборудване, които ще бъдат вложени в работите да бъдат доставени с всички необходими аксесоари, придружени с наръчници за експлоатация и поддръжка, където могат да се приложат такива.

При липса на сертификат да се прилагат лабораторни документи и заключения, които доказват тяхната годност за употреба.

Забележка: Всички влагани в предмета на поръчката материали трябва да отговарят на изискванията и на стандартите, заложените в настоящето техническо задание и в обяснителните записки към проекта, на българските стандарти, които въвеждат европейски/международни стандарти .

4. Технически спецификации

4.1. Обособена позиция № 1 с предмет: „Възстановяване, консервация, опазване, реставрация на паметници на културата, природни, културни и исторически забележителности“

№	Описание на строително-монтажни работи	Ед мярка	Количество
1	2	3	4
реставрационни работи			
1	Сортиране и депониране на наличен строителен материал (обработени каменни блокове, ломени камъни, дялъни камъни.тухли, чакъл, павеа)	м ³	250
2	Почистване на наличния строителен материал (обработени каменни блокове, ломени камъни, дялъни камъни.тухли, чакъл, павеа)	м ³	250
3	Почистване на вътрешни и външни крепостни стени преди консервация и реставрация	м ²	500
4	Изграждане на рухнали и ерозирани нарушени участъци на зидовете на съществуващите каменни стени (с налични камъни)	м ³	250

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

5	Лицево вътрешно и външно изграждане и оформяне на разрушени участъци на крепостна стена (с налични камъни, сортиран речен камък, сраматски варовик)	м ²	900
консервационни работи			
1	Доставка на трошенокаменна фракция за шапки на зидовете	м ³	100
2	Превоз с колички до зидовете на трошено каменна фракция за изграждане и възстановяване на шапките	м ³	100
3	Полагане на трошенокаменна фракция на зидовете които ще се консервират	м ³	100
4	Доставка на хоросанов разтвор за каменно строителните дейности по консервация на зидовете	м ³	40
5	Превоз с колички до зидовете на хоросанов разтвор за каменно строителните дейности по консервацията на зидове	м ³	40
6	Полагане и измазване с хоросанов разтвор на зидове	м ²	40
7	Доставка на сортиран речен камък за запечатка на шапките на консервираните и реставрирани зидове	м ³	150
8	Превоз с колички на речен камък за запечатка на шапките на консервираните и реставрирани зидове	м ³	150
9	Полагане на речен камък за запечатка на шапките на консервираните и реставрирани зидове	м ³	150
10	Доставка на сарматски варовик за консервация на зидове	м ³	30
11	Превоз с колички на сарматски варовик за запечатка на зидове	м ³	80
12	Полагане на плочи сарматски варовик на зидове	м ³	80
13	Сортиране на каменни фракции за шапки на крепостните стени (трошенокаменна, речен камък, налични камъни, сраматски варовик)	м ³	330
14	Полагане на бетон М200 арм. в осн., стени, кол., подл., нает., маш. фонд., филцов - ккран	м ³	60
15	Превоз бетон	м ³	60
16	Превоз бетон с ръчни колички до 50 м	м ³	60
17	Направа и разваляне на кофраж за реставиране на шапките на зидовете	м ²	900

4.2. Обособена позиция № 2 с предмет: „Строителство, реконструкция и рехабилитация на техническа инфраструктура до и в райони на туристически атракции, изпълнение на туристическа маркировка”

16

Този документ е създаден в рамките на проект „Интегрирано развитие на културно – историческия туризъм в Община Монтана”, в изпълнение на схема за предоставяне на безвъзмездна помощ BG161PO001/3.1-02/2009 „Подкрепа за развитието на туристическите атракции” на Оперативна програма «Регионално развитие» 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез ЕФРР. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Монтана и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на ЕС и Управляващия орган.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

№	Описание на строително-монтажни работи	Ед мярка	Количество
1	2	3	4
подготвителни работи			
1	Изсичане на храсти и гора ръчно при дебелина на дърветата до 10 см	100 м ²	25
2	Изкореняване на храсти и гора ръчно при дебелина на дърветата до 10 см	100 м ²	26
3	Изсичане на единични дървета ръчно с диаметър до 45 см	бр.	25
4	Изкореняване на единични дървета ръчно с диаметър до 45 см	бр.	25
5	Отстраняване на хумус ръчно с дебелина на пласта над 10 см	м ³	550
6	Ръчен изкоп в земни почви	м ³	750
7	Ръчно почистване на терена от отпадъци	м ³	200
8	Ръчно натоварване, превоз на 50 м и разтоварване на хумус с ръчни колички на депо	м ³	550
9	Ръчно натоварване, превоз на 50 м и разтоварване на земни почви с ръчни колички на депо	м ³	750
10	Ръчно натоварване, превоз на 50 м и разтоварване на отпадъци с ръчни колички на депо	м ³	200
11	Натоварване на разкопана земна почва с багер и извозане със самоствал на 8 км	м ³	750
12	Натоварване на хумус с багер и извозане със самоствал на 8 км	м ³	500
13	Натоварване и извозане на отпадъци с багер и извозане със самоствал на 8 км	м ³	200
подготвителни работи			
1	Разваляне на тротоарна настилка от бетонови плочи 30/30	м ²	800
2	Разваляне на видими бетонови бордюри	м	640
пътни работи			
1	Направа торотоар от бетонови плочи с дебелина 5 см, вкл. основа от трошен камък и всички свързани с това разходи	м ²	1300
2	Доставка и полагане на видими бетонови бордюри 18/35	м	900
3	Доставка и полагане на видими бетонови бордюри 8/16	м	800
4	Доставка и полагане на плътен асфалтобетон	т	340
5	Доставка и полагане на непътен асфалтобетон	т	125

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

6	Доставка и монтаж на решетъчни плочи тип "тревна фуга" за паркинги	м ²	430
7	Направа основа от трошен камък за улици и паркинг с дебелина 0,25 м и всички свързани с това разходи	м ³	400
8	Изкоп в земни почви до 50 см механизирано 80% и превоз на депо и всички свързани с това разходи.	м ³	440
9	Изкоп в земни почви до 50 см ръчно 20%, механизирано натоварване и превоз на депо и всички свързани с това разходи.	м ³	110
ОЗЕЛЕНЯВАНЕ			
ШИРОКОЛИСТНИ ВИДОВЕ			
1	<i>Celtis australis</i> 1,80 -2,00 м	бр.	2
2	<i>Tilia cordata</i> 1,80 -2,00 м	бр.	3
ИГЛОЛИСТНИ ВИДОВЕ			
3	<i>Picea glauca</i> 1,00-1,50 м	бр.	5
ХРАСТИ			
4	<i>Deutzia scabra</i> 0,30 - 0,50 м	бр.	23
5	<i>Cotoneaster horisontalis</i> 0,30 - 0,50 м	бр.	125
6	<i>Lonicera tatarica</i> 0,40 - 0,60	бр.	34
7	<i>Juniperus horisontalis „glauca“</i> 0,20 - 0,40	бр.	79
8	<i>Vinca minor</i> 0,20 - 0,30	бр.	8
9	<i>Evonymus verrucosa</i> 0.50 - 0,70	бр.	20
10	<i>Symphoricarpus orbiculatus</i> 0,50 - 0,70	бр.	32
11	<i>Spireae prunifolia</i> 0,50 - 0,70	бр.	39
ЦВЕТЯ			
12	Цъфтящи видове 17 м ²	бр.	450
ТРЕВНИ ПЛОЩИ			
13	Тревна смеска за сухи и слънчеви терени 1030 м ²	кг	42
ЗАСАЖДАНЕ РАСТИТЕЛНОСТ			
14	Засаждане на широколистни дървета - височина 1.80-2.00 м	бр.	5
15	Засаждане на иглолистни видове - височина 1,00 - 1,50 м	бр.	5
16	Засаждане на иглолистни храсти	бр.	79
17	Засаждане на широколистни храсти	бр.	281
МНОГОГОДИШНИ ЦВЕТЯ И ТРЕВИ			
18	Зацветяване	м ²	17
19	Затревяване	м ²	1030
ЕЛЕКТРО			
1	Доставка и монтаж на стоманено-тръбен стълб за парково осветление	бр.	10

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

2	Доставка и полагане на кабел в изкоп СВТ 4X6 мм ²	м	241
3	Доставка и монтаж на парково осветително тяло	бр.	10
4	Метално табло трансформатор МТТ 20/0,4 KV-63 KV A	бр.	1
ПЕШЕХОДНИ АЛЕИ / ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВИ АЛЕИ			
1	Доставка и полагане на видими бетонови бордюри 18/35	м	610
2	Доставка и полагане на видими бетонови бордюри 8/16	м	710
3	Направа и монтаж на пейки по детайл	бр.	12
4	Направа и монтаж на перголи по детайл	бр.	2
5	Настилка от каменни плочи	м ²	615
6	Подложки от цим. пясъчен разтвор 1:3	м ³	52
ПОДПОРНА СТЕНА			
1	Кофразж	м ²	415
2	Арматура	кг	1900
3	Превоз бетон	м ³	86
4	Каменна зидария подпорни стени с едно лице на вц р-р (с налични камъни)	м ³	12
5	Изкопи с огр. шир. (над 1.2м) дълб. до 2 м с чук и ши-ло сл. ск. почва	м ³	65
6	Скатни изкопи в земни почви ръчно с прехв. на 3м хоризонтално разст	м ³	46
7	Тънки изкопи до 0.15 м и превоз с ръчни колички до 50 м - ръчно в земни почви	м ³	235
8	Полагане на бетон В20 арм. в осн., стени, кол., подл., нает., маш. фонд., филцов - ккран	м ³	86
9	Превоз с ръчни колички на 50 м	м ³	175

***Важно: Навсякъде в техническата спецификация, където се съдържа посочване на конкретен модел, източник, процес, търговска марка, патент, тип, произход или производство, което би довело до облагодетелстване или елиминирането на определени лица или продукти, да се чете и разбира «или еквивалент».

5. Нормативна уредба

При изпълнение на поръчката да се спазват техническите нормативни актове по изпълнението, документирането и приемането на строителството, съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ, обн. ДВ, бр. 1/02.01.2001 г., изм. ДВ, бр. 54/15.07.2011 г.) и следните наредби към него: Наредба № 1/30.07.2003 г. за номенклатурата на видовете строежи (Наредба № 1, обн. ДВ, бр. 72/2003 г., изм. и доп. ДВ, бр. 23/2011 г.), Наредба № 2 от 31.07.2003 г. за въвеждане на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКТЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие“
2007 – 2013 г.

работи, съоръжения и строителни обекти (Наредба № 2, обн. ДВ, бр. 72/15.08.2003 г., изм. и доп. ДВ, бр. 49/15.06.2005 г.), Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (Наредба № 3, обн. ДВ, бр. 72/15.08.2003 г., изм. ДВ, бр. 29/07.04.2006 г.), както и всички действащи в Република България нормативни актове. **Да се спазват всички изисквания и заложен параметри в отделните части на Инвестиционния проект.**

6. Срок за изпълнение на поръчката:

Срокът за изпълнение на настоящата обществена поръчка е 18 (осемнадесет) месеца.

7. Разходи за поръчката

Разходите за изработването на офертите и за заплащане на цена за закупуване на документацията са за сметка на участниците в процедурата. Спрямо възложителя участниците не могат да предявяват каквито и да било претенции за разходи, направени от самите тях по подготовката и подаването на офертите им, независимо от резултата или самото провеждане на процедурата, освен в случаите, посочени в чл. 39, ал. 5 от ЗОП.

Разходите по дейността на комисията за избор на изпълнител на обществената поръчка са за сметка на възложителя.

8. Стойност на поръчката

Стойността **без ДДС** на настоящата обществена поръчка с предмет **Изпълнение на СМР на обекти „туристическа инфраструктура“** е до **857 790,46** лв. (осемстотин петдесет и седем хиляди седемстотин и деветдесет лева и четиридесет и шест стотинки) без вкл. ДДС.

Стойностите на **отделните обособени позиции са както следва:**

- **Обособена позиция № 1 – 513 804,40 лева** (петстотин и тринадесет хиляди осемстотин и четири лева и четиридесет стотинки);
- **Обособена позиция № 2 – 343 986,06 лева** (триста четиридесет и три хиляди деветстотин осемдесет и шест лева и нула шест стотинки).

9. Изисквания за публичност

При изпълнение на обществената поръчка, Изпълнителят трябва да предприеме всички необходими мерки, за да осигури публичност на финансирането от страна на Европейския Съюз. Тези мерки трябва да са в съответствие с приложимите правила за информиране и публичност, предвидени в чл. 8 от Регламент на Комисията №1828/2006 и Приложение №1 към него.

Конкретният Изпълнител е длъжен да прилага изискванията за публичност и визуализация. Всяко едно средство за визуализация на проекта (анализи и списък с мерки и годишните им актуализации) трябва да съдържа логото на ЕС, номера и наименованието на проекта, и да посочва, че проектът е получил финансиране от Европейския фонд за регионално развитие чрез Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013, на английски и български език.

ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
Инвестираме във Вашето бъдеще

ПРОЕКЪТ СЕ ФИНАНСИРА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО
РАЗВИТИЕ И ОТ ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

www.bgregio.eu

Оперативна програма
„Регионално развитие”
2007 – 2013 г.

При изпълнение на задълженията си по този договор ИЗПЪЛНИТЕЛЯТ се задължава:

- Да поддържа точно и систематизирано деловодство, архив, счетоводство и отчетност и друга документация във връзка с извършваните услуги по този договор в съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство и които да подлежат на точно идентифициране и проверка;
- Да поддържа пълни, точни и систематични записи по отношение на извършваните дейности, които да са достатъчни, за да се установи точно, че действителните разходи, посочени във фактурите на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ, са надлежно възникнали при изпълнението на услугите по чл. 1 от договора. Необходимите документи по отношение на тези записи обхващат всички документи, касаещи приходи и разходи, включително графици на работата на експертите, самолетни и други билети, фишове за възнагражденията, изплатени на експертите, фактури, касови бележки и др.

Да съхранява записите и документите за период от 5 (пет) години от предаването им на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ, но не по-малко от 3 (три) години след приключването на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013.

Забележка: Неразделна част от настоящата техническа спецификация са Инвестиционните проекти и обяснителни записки.